

Maakunnan tila

Katsaus Varsinais-Suomen kehitykseen
syksyllä 2023

Varsinais-Suomen liitto
Egentliga Finlands förbund

LOUNAISTIETO

Avoimesti

Varsinais-Suomen liitto
Egentliga Finlands förbund

Maakunnan tila

Katsaus Varsinais-Suomen kehitykseen syksyllä 2023

Varsinais-Suomen liitto

Turku 2023

Kannen kuva: Antti Vaalikivi

Varsinais-Suomen liitto

PL 273, 20101 Turku, Puh. (02) 210 0900

kirjaamo@varsinais-suomi.fi

www.varsinais-suomi.fi

Lyhyesti

Varsinais-Suomen väestönkasvu ennätysellisen nopeaa

Sivuilla 4–11 tarkastellaan Varsinais-Suomen huimassa kasvussa olevaa väestökehitystä. Varsinais-Suomen väestö kasvaa jo lähes 5 000 asukkaan vuosivauhdilla, ja maakunnan asukasluku lähentelee puolen miljoonan rajaa. Maakunnan väestönkasvu on hyvin vahvasti Turun seudun varassa. Silti myös muiden seutukuntien väestökehitys on elpynyt, ja Salon ja Loimaan asukasluku kääntyi syksyn aikana kasvuun. Väestönkasvun nopeutuminen on seurausta ennätysisiä rikkovasta maahanmuutosta. Maakunnan ulkomailta saama muuttovoitto on noussut vuositasolla jo yli 5 000 henkilöön. Maahanmuuton nopea kasvu on nimenomaan seurausta ulkomailta maakuntaan muuttaneiden määrän lisääntymisestä, sillä ulkomaille muuttaneiden määrä on vähentynyt hieman. Huomionarvoista on työikäisten ja alle 20-vuotiaiden määrän kääntyminen kasvuun alhaisesta syntyvyydestä huolimatta. Näyttääkin siltä, että nopeasti lisääntynyt maahanmuutto on kasvattanut toiveiden mukaisesti nimenomaa työikäisten ja lasten määrää maakunnassa.

Varsinais-Suomen työllisyystilanne säilynyt kohtalaisena

Sivuilla 13–19 tarkastellaan Varsinais-Suomen viimeaikaista työmarkkinoiden kehitystä. Varsinais-Suomen työllisyystilanne on säilynyt kohtalaisena epävarmasta taloustilanteesta huolimatta. Varsinais-Suomeen työllisyysasteen trendiluku oli vuoden kolmannella neljänneksellä 73,7 %, mikä oli lähes prosenttiyksikön alempi kuin vuotta aiemmin ja käänsi trendikehityksen jyrkkään laskuun. Työttömyyskehitys antaa sen sijaan toisenlaisen kuvan maakunnan työllisyystilanteesta. Työttömyysaste nousi lokakuussa vain 0,2 prosenttiyksikköä, mikä oli valtakunnallisesti kolmanneksi paras luku. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että alueiden työllisyystilanteet ovat tällä hetkellä melko epävakaita ja kehityksen suunnan arvioiminen on haastavaa. Saattaa olla otospohjaiseen työvoimatutkimukseen perustuva työllisyysaste antaa liian synkän kuvan Varsinais-Suomen työllisyyskehityksen suunnasta.

Varsinais-Suomen väestönkasvu ennätysnopeaa

Varsinais-Suomen asukasluku oli lokakuun 2023 lopussa 490 082, mikä on 4 558 asukasta enemmän kuin vuotta aiemmin. Varsinais-Suomen väestönkasvu on ennätysnopeaa, eikä maakunnan asukasluku ole kasvanut yhtä nopeasti ainakaan 50 vuoteen. Nykyisellä kasvuvauhdilla Varsinais-Suomen asukasluku ylittäisi puolen miljoonan rajan jo vuonna 2026.

Varsinais-Suomen väestönkasvu syntyy lähes yksinomaan Turun seudulla, joka kasvoi lokakuussa lähes 5 000 asukkaan vuosivauhdilla. Maakunnan väestönkasvu onkin hyvin vahvasti keskittynyttä, sillä yksinomaan Turun kaupungin kasvu oli vuositasolla 3 700, ja muutkin nopeimmin kasvaneet kunnat sijaitsevat Turun ydinkaupunkialueella. Myös Turun ydinkaupunkialueen väestökehityksessä on tapahtunut hienoista keskittymistä, sillä väestönkasvu on nopeutunut Raisiossa ja Kaarinassa, kun Liedon ja Naantalien kasvu on hieman hidastunut.

Merkittävä käänne maakunnan väestökehityksessä on tapahtunut Salon seudulla, jonka asukasluku nousi syksyn aikana kasvuun ensimmäisen kerran sitten 2010-luvun alun. Väestön väheneminen on hidastunut selvästi myös muissa seutukunnissa, ja seutukuntakeskuksista Salon lisäksi myös Loimaan väestönmuutos oli aavistuksen plussalla, vaikka koko seutukunnan asukasluku oli yhä hieman laskussa. Eniten väestö väheni Uudessakaupungissa, jonka asukasluvun kehitys on merkittävältä osalta riippuvainen Valmet Automotiven työllisyystilanteesta tapahtuvista heilahteluista.

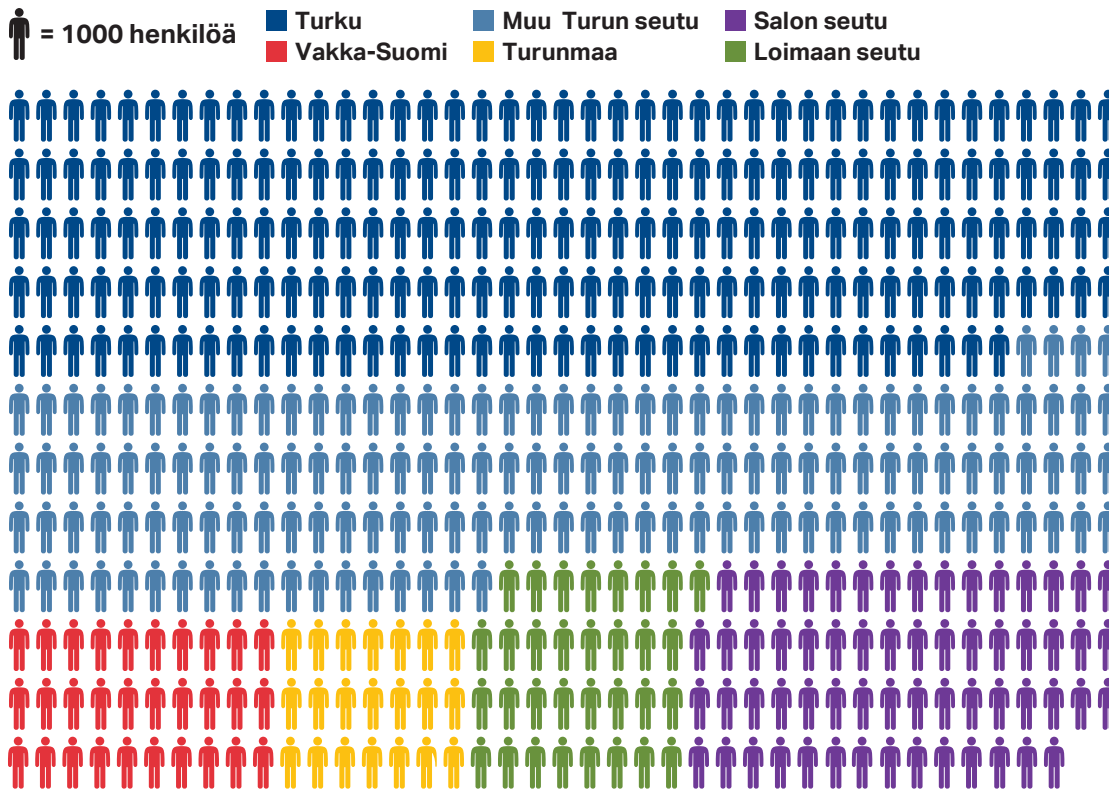
Varsinais-Suomen väestönkasvun nopeutuminen on seurausta ennätysnopeasta maahanmuutosta. Maakunnan ulkomailta saama muuttovoitto on noussut vuositasolla jo yli 5 000 henkilöön. Maan sisäisen muuttoliikkeen tuoma muuttovoitto on tasoittunut pienen koronapiikin jälkeen noin 1 000 henkilön tasolle. Myös luonnollisen väestönmuutoksen ai-

heuttama väestön väheneminen näyttää tasoittuneen vajaan 2 000 henkilön tuntumaan. Alueittain tarkasteltuna maahanmuuton tuoma väestönlisäys kohdistuu ennen kaikkea Turun seudulle. Kuitenkin myös Salon seudun, Vakka-Suomen ja Loimaan seudun saama muuttovoitto ulkomailta on lähtenyt nopeaan kasvuun, mikä selittää seutukuntien viimeaikaista myönteistä väestökehitystä.

Tarkasteltaessa Varsinais-Suomen väestökehityksen osatekijöitä tarkemmin havaitaan, että maahanmuuton nopea kasvu on nimenomaan seurausta ulkomailta maakuntaan muuttaneiden määrän lisääntymisestä. Varsinais-Suomesta ulkomaille muuttaneiden määrä on jopa hienoisessa laskussa samalla, kun maahanmuuttajien määrä on noussut vuositasolla 6 500 henkilöön. Muuttovirrat Varsinais-Suomen ja muiden maakuntien välillä ovat vähentyneet jonkin verran koronavuosista, mutta maakuntaan muuttaneita on tasaisesti enemmän kuin pois muuttaneita. Syntyneiden määrän lasku on jatkunut, mutta myös kuolleisuus on vähentynyt, minkä seurauksena luonnollisen väestönmuutoksen lasku on pysähtynyt.

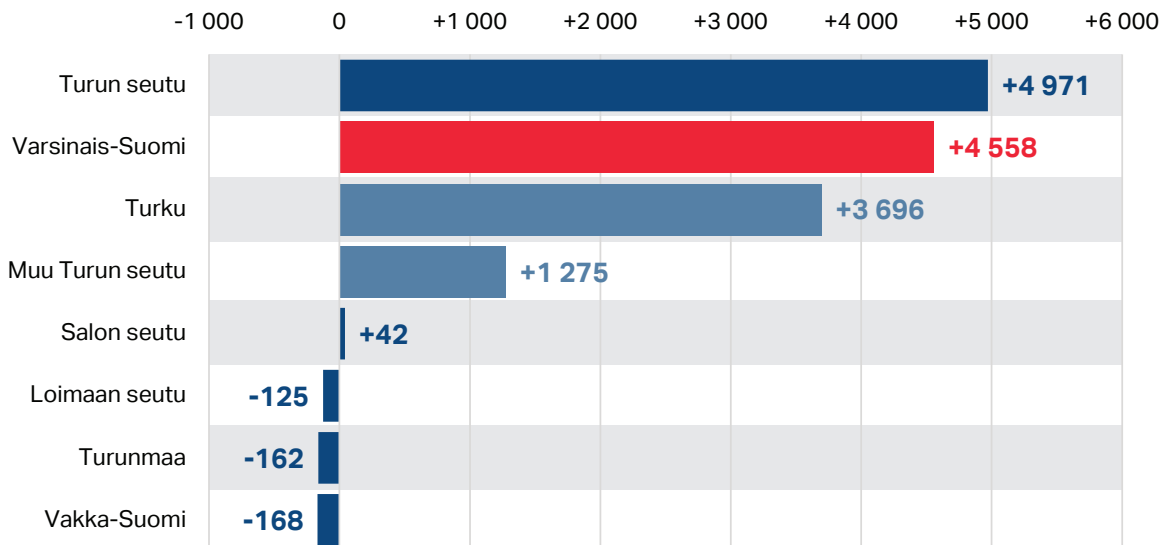
Huomionarvoista Varsinais-Suomen väestönkasvussa on sen kehitys ikäryhmittäin. Pitkään jatkunut työikäisten määrän lasku kääntyi kasvuun vuonna 2022, ja tämän vuoden tammi-lokakuussa 20–64-vuotiaiden ikäryhmä on kasvanut ja lähes 3 000 henkilöllä, kun vuonna 2012 työikäisten määrä väheni lähes 1 500 henkilöllä. Eläkeikäisten määrän kasvu on hidastunut Varsinais-Suomessa 2010-luvun alusta saakka, mutta merkillepantavaa on alle 20-vuotiaiden määrän kääntyminen kasvuun ensimmäisen kerran yli kymmeneen vuoteen alhaisesta syntyvyydestä huolimatta. Näyttää siis vahvasti siltä, että nopeasti lisääntynyt maahanmuutto on kasvattanut toiveiden mukaisesti nimenomaan työikäisten ja lasten määrää maakunnassa.

Varsinais-Suomen väestön alueellinen jakautuminen (henkilöä)

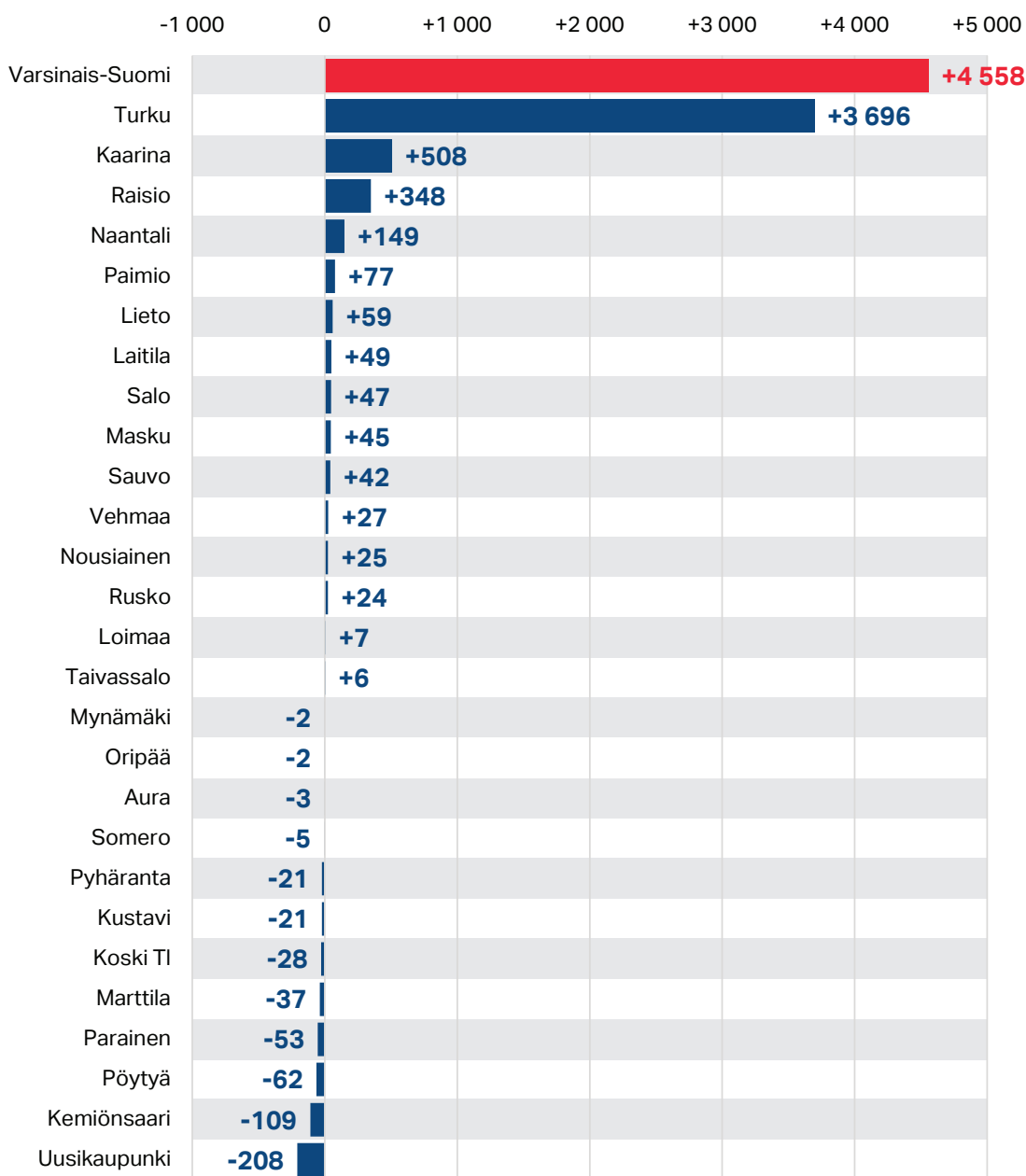
Kuva 1 Varsinais-Suomen väestön jakautuminen alueittain 31.10.2023.
Tietolähde: Tilastokeskus, väestömuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto.

Asukasluvun vuosimuutos lokakuussa 2023 (henkilöä)

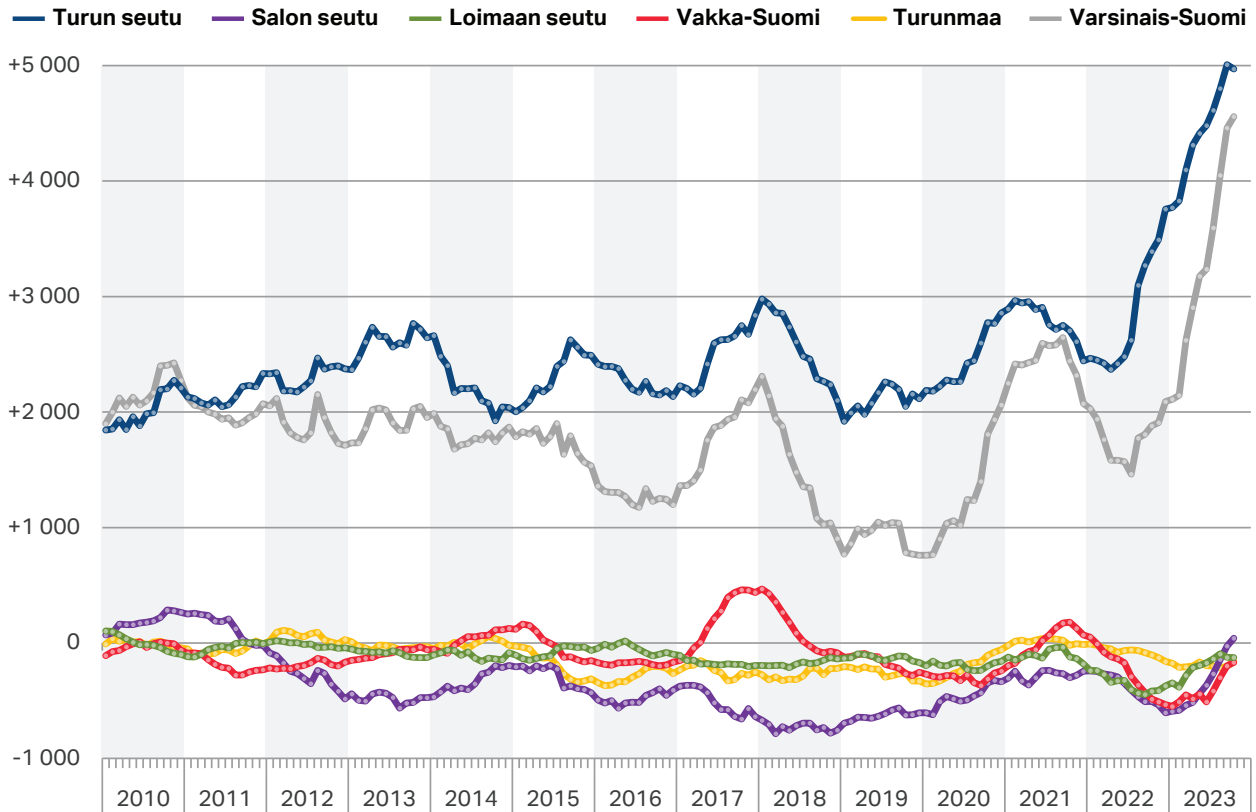
Kuva 2 Väestömuutos Varsinais-Suomessa lokakuussa 2023 edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.
Tietolähde: Tilastokeskus, väestömuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto.

Asukasluvun vuosimuutos lokakuussa 2023 (henkilöä)

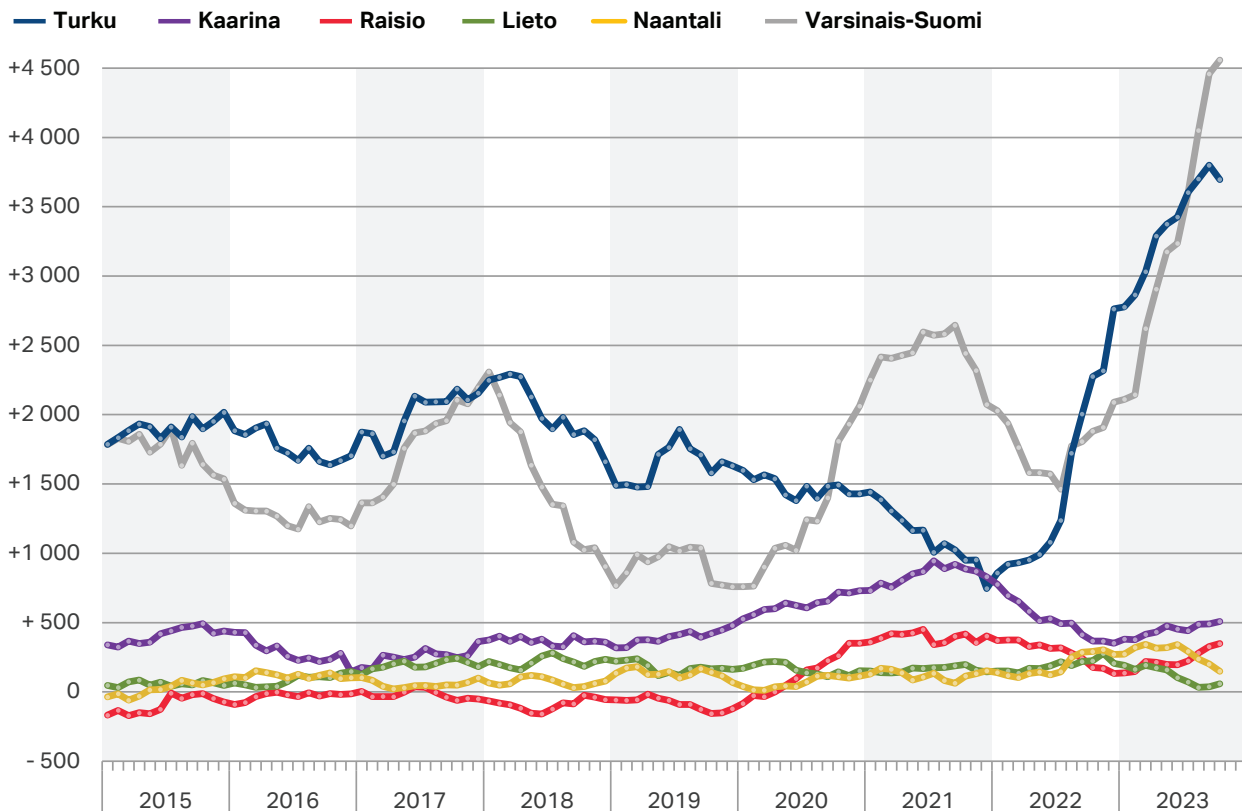
Kuva 3 Väestömuutos Varsinais-Suomen kunnissa lokakuussa 2023 edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Tietolähde: Tilastokeskus, väestömuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto.

Asukasluvun vuosimuutoksen kuukausittainen kehitys (henkilöä)

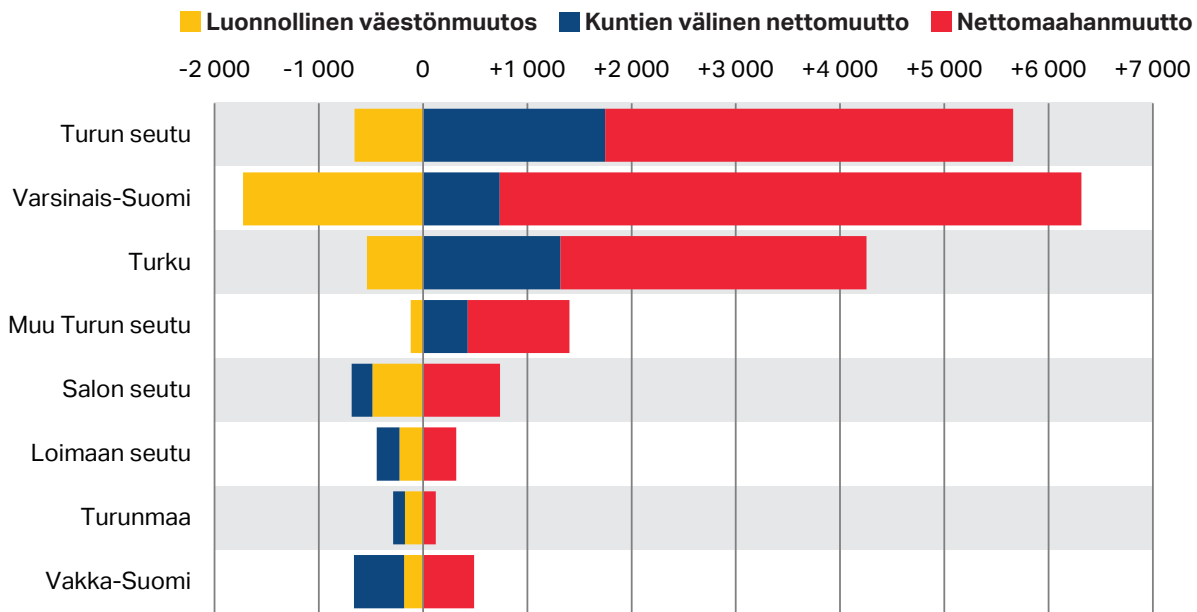
Kuva 4 Asukasluvun vuosimuutoksen kuukausittainen kehitys seutukunnittain Varsinais-Suomessa. Tietolähde: Tilastokeskus, väestönmuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto.

Asukasluvun vuosimuutoksen kuukausittainen kehitys (henkilöä)

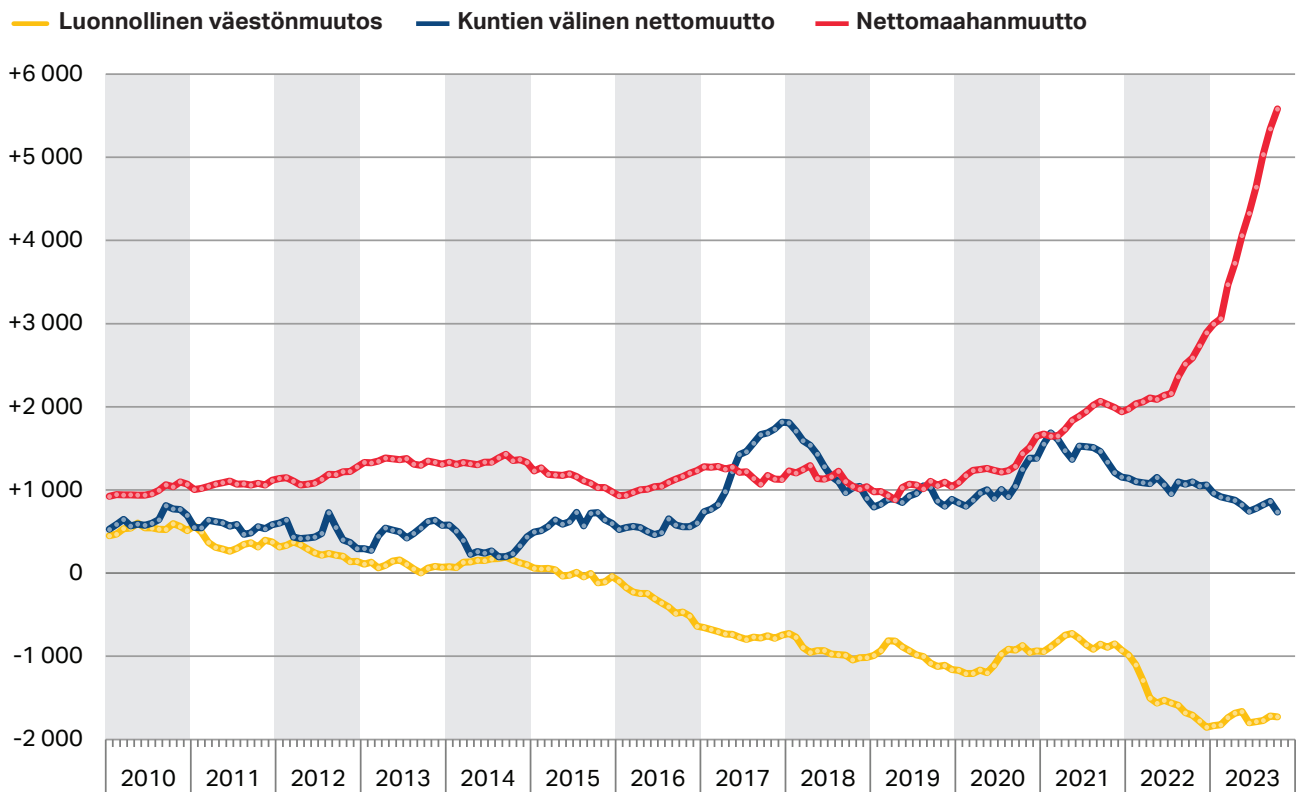
Kuva 5 Asukasluvun vuosimuutoksen kuukausittainen kehitys kunnittain Turun ydinkaupunkiseudulla. Tietolähde: Tilastokeskus, väestönmuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto.

Asukasluvun vuosimuutos lokakuussa 2023 (henkilöä)

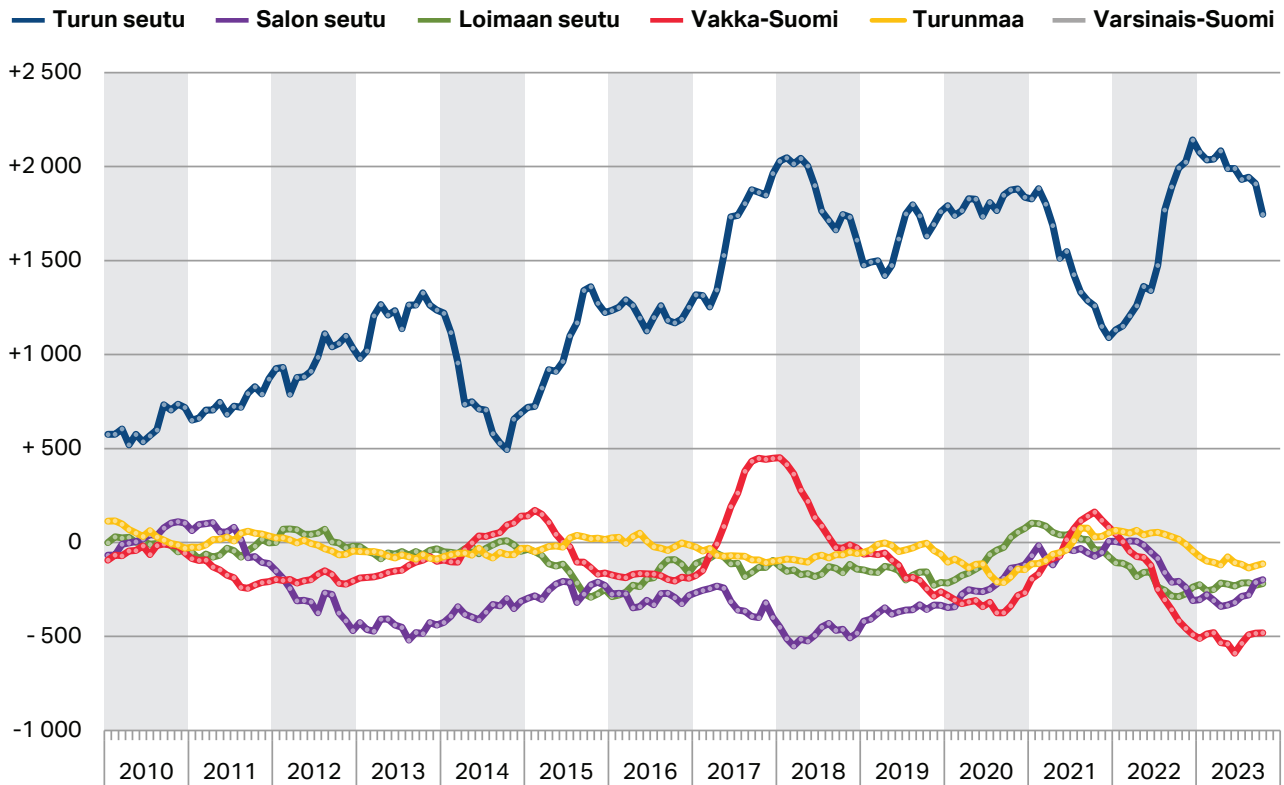
Kuva 6 Asukasluvun vuosimuutoksen rakenne lokakuussa 2023.
Tietolähde: Tilastokeskus, väestönmuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto.

Asukasluvun vuosimuutoksen osatekijöiden kehitys Varsinais-Suomessa (henkilöä)

Kuva 7 Asukasluvun vuosimuutoksen osatekijöiden kuukausittainen kehitys Varsinais-Suomessa.
Tietolähde: Tilastokeskus, väestönmuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto.

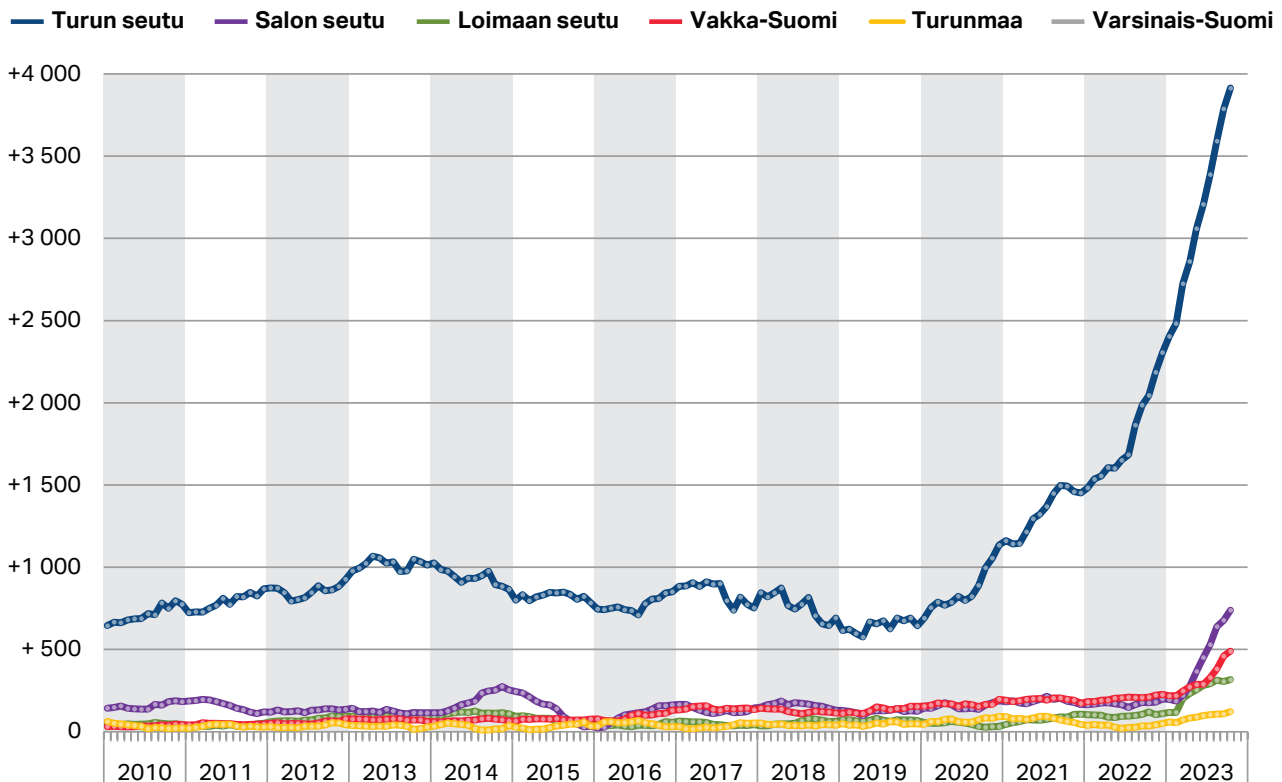
Maan sisäisen nettomuuton vuosisumman kehitys kuukausittain (henkilöä)

Kuva 8 Maan sisäisen nettomuuton kuukausittainen kehitys Varsinais-Suomessa.

Tietolähde: Tilastokeskus, väestönmuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto. Luvut kuvaavat vuosimuutosta, jossa kullekin kuukaudelle on laskettu yhteen edellisen vuoden muuttovoitto tai -tappio.

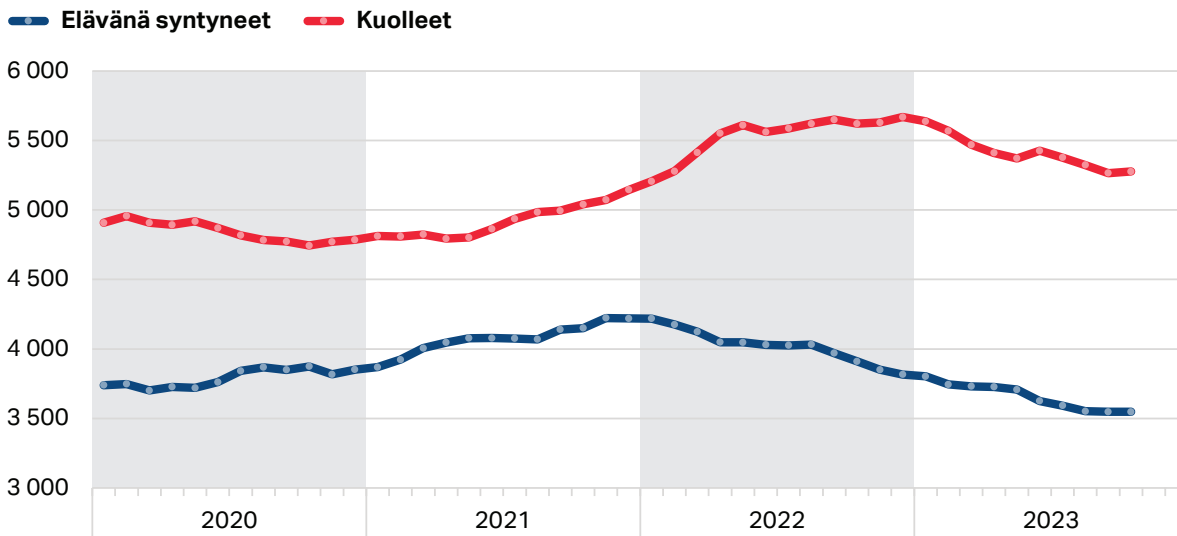
Nettomaahanmuuton vuosisumman kehitys kuukausittain (henkilöä)

Kuva 9 Nettomaahanmuuton kuukausittainen kehitys Varsinais-Suomessa.

Tietolähde: Tilastokeskus, väestönmuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto. Luvut kuvaavat vuosimuutosta, jossa kullekin kuukaudelle on laskettu yhteen edellisen vuoden muuttovoitto tai -tappio.

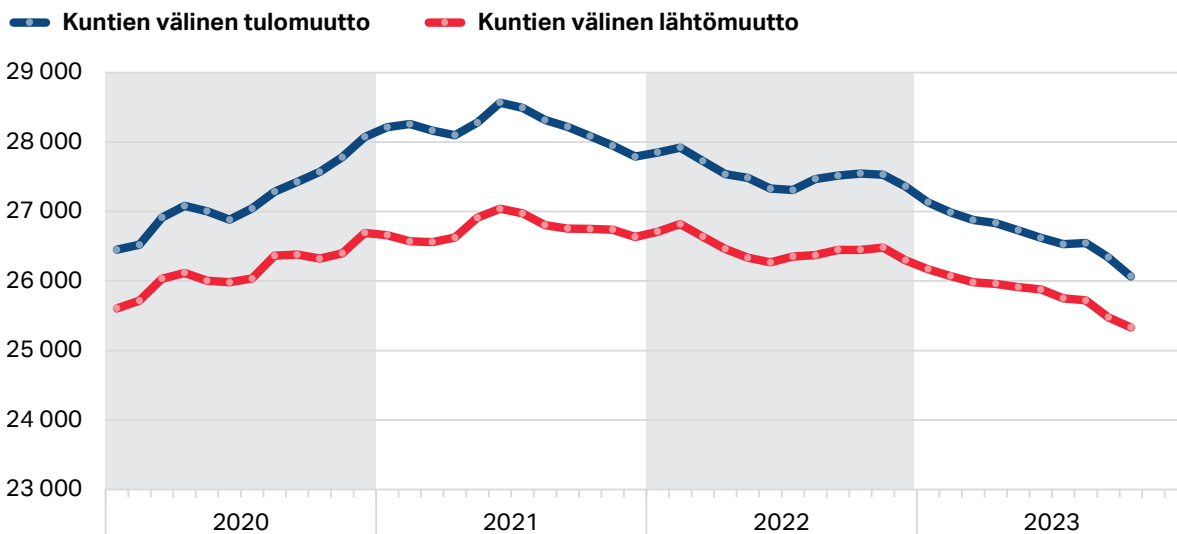
Syntyvyyden ja kuolleisuuden kehitys Varsinais-Suomessa (vuosimuutos)

Kuva 10 Syntyvyyden ja kuolleisuuden kuukausittainen kehitys Varsinais-Suomessa.

Tietolähde: Tilastokeskus, väestönmuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto. Luvut kuvaavat vuosimuutosta, jossa kullekin kuukaudelle on laskettu yhteen edellisen vuoden muuttovoitto tai -tappio.

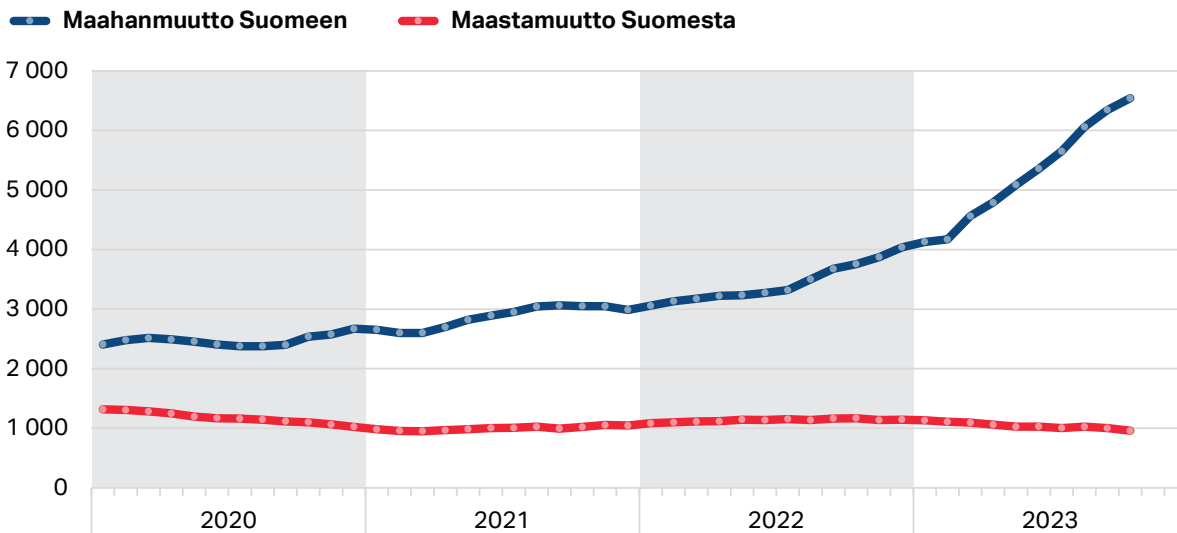
Kuntien välisen tulo- ja lähtömuuton kehitys Varsinais-Suomessa (vuosimuutos)

Kuva 11 Kuntien välisen tulo- ja lähtömuuton kuukausittainen kehitys Varsinais-Suomessa.

Tietolähde: Tilastokeskus, väestönmuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto. Luvut kuvaavat vuosimuutosta, jossa kullekin kuukaudelle on laskettu yhteen edellisen vuoden muuttovoitto tai -tappio.

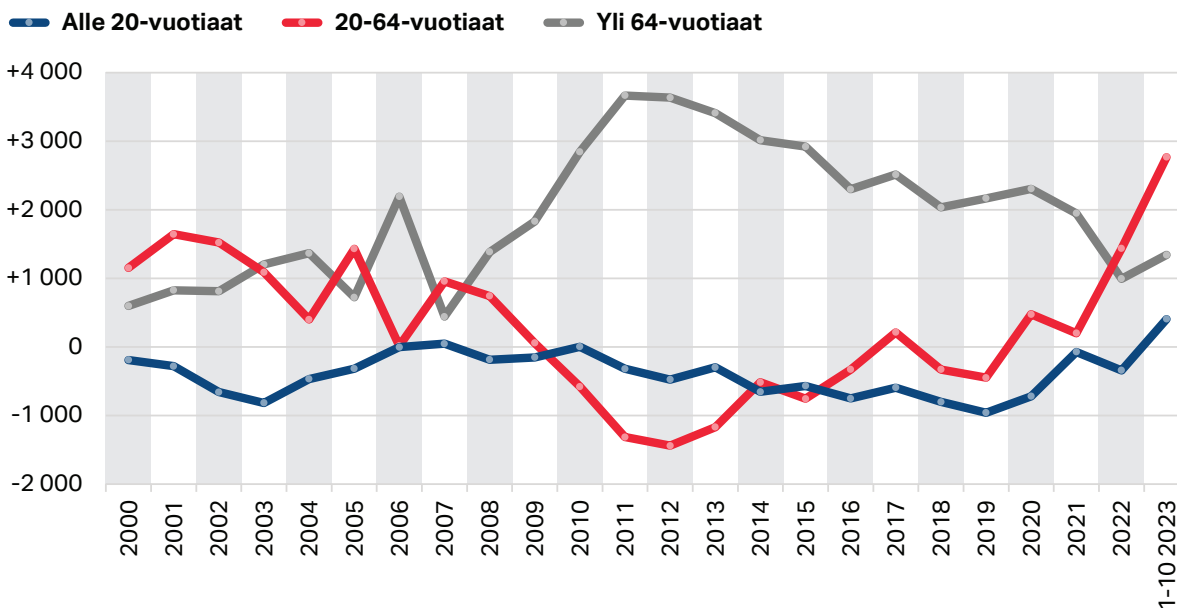
Maahan- ja maastamuuton kehitys Varsinais-Suomessa (vuosimuutos)

Kuva 12 Maahan- ja maastamuuton kuukausittainen kehitys Varsinais-Suomessa.

Tietolähde: Tilastokeskus, väestönmuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto. Luvut kuvaavat vuosimuutosta, jossa kullekin kuukaudelle on laskettu yhteen edellisen vuoden muuttovoitto tai -tappio.

Väestökehitys Varsinais-Suomessa ikäryhmittäin (vuosimuutos)

Kuva 13 Lasten ja nuorten, työikäisten sekä eläkeikäisten määrän vuosimuutos Varsinais-Suomessa.

Tietolähde: Tilastokeskus, väestörakenne, vuoden 2023 tieto on tammi-lokakuun väestömuutosta kuvaava ennakkotieto.

Kuva: Timo Aro

Varsinais-Suomen työllisyystilanne säilynyt kohtalaisena

Varsinais-Suomen työllisyystilanne on säilynyt kohtalaisena epävarmasta taloustilanteesta huolimatta. Erityisesti työttömyystilanne on koko maan vertailussa hyvä lomautusten kasvusta huolimatta. Työllisyysaste on sen sijaan laskussa.

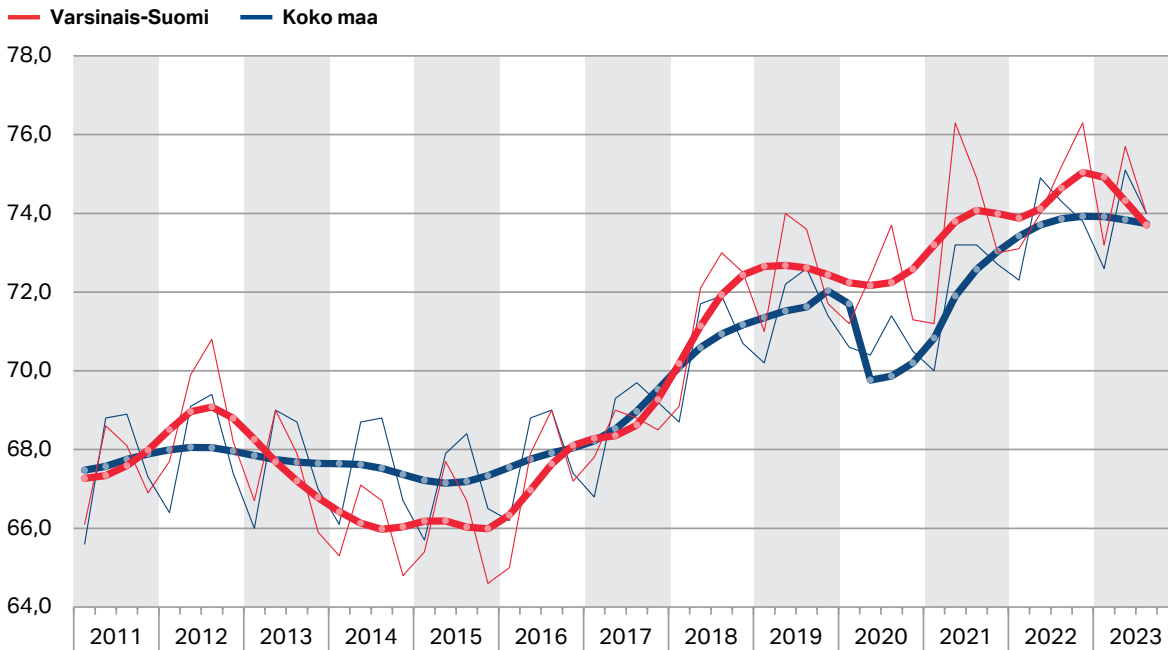
Varsinais-Suomeen työllisyysasteen trendiluku oli vuoden kolmannella neljänneksellä 73,7 %, mikä oli 0,9 prosenttiyksikköä alempi kuin vuotta aiemmin. Työllisyysasteen trendikehitys kääntyi tämän seurauksena melko jyrkkään laskuun. Työllisiä kolmannella neljänneksellä oli 234 000, ja myös työllisten määrän kehitystrendi kääntyi hienoiseen laskuun. Työllisyysaste kääntyi laskuun myös koko maassa, joskaan lasku ei ole yhtä jyrkkää kuin Varsinais-Suomessa. Koko maan työllisyysasteen trendiluku oli vain 0,1 prosenttiyksikköä alempi kuin vuotta aiemmin. Toisaalta Uudellamaalla työllisyysasteen trendi putosi vuoden kolmannella neljänneksellä 0,8 prosenttiyksikköä ja Pirkanmaalla jopa 2,0 prosenttiyksikköä.

Varsinais-Suomen työttömyyskehitys antaa sen sijaan toisenlaisen kuvan maakunnan työllisyystilanteesta. Työttömyysaste nousi lokakuussa vain 0,2 prosenttiyksikköä, mikä oli valtakunnallisesti kolmanneksi paras luku. Työnvälitystilastoon perustuva työttömyysaste nousi lokakuussa koko maassa 0,9, Uudellamaalla 0,8 ja Pirkanmaalla 1,6 prosenttiyksikköä. Vaikka lomautusten lisääntyminen siis kasvatti työttömien työnhakijoiden määrää Varsinais-Suomessa, näyttää maakunnan työllisyystilanne kuitenkin vähintäänkin kohtalaiselta. Tosin työvoiman kysyntä eli avoimien työpaikkojen määrä on pudonnut reilusti aiemmalta ennätystasolta.

Vaikuttaa kuitenkin siltä, että alueiden työllisyystilanteet ovat tällä hetkellä melko epävakaita ja kehityksen suunnan arvioiminen on haastavaa. Lisäksi työllisyystilanteen arviointia hankaloittaa se, että otospohjaiseen työvoimatutkimukseen perustuvan työllisyysasteen tilastointitarkkuus on heikompi kuin rekisteripohjaiseen työnvälitystilastoon perustuvan työttömien työnhakijoiden määrän tilastointi. Esimerkiksi Varsinais-Suomen kolmannen neljänneksen heikentynyttä työllisyysastetta selittää hyvin alhainen työllisten määrä heinäkuussa, kun taas elo- ja syyskuussa työllisiä oli jopa hieman enemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömyystilastoja tulkitsemalla voikin olettaa, että työllisyysasteen lasku näytetään tällä hetkellä todellista syvemältä ja että trendikehityksen suunta tulee tasoittumaan kevään 2024 aikana.

Alueellisesti tarkasteltuna Varsinais-Suomen seutukuntien viimeaikainen työttömyyskehitys on ollut vahvinta Vakka-Suomessa ja heikointa Loimaan seudulla. Vakka-Suomi onkin ainoa seutukunta, jossa työttömyysasteen trendikehitys ei ole kääntynyt kasvuun. Vakka-Suomen työttömyysastetta kuitenkin rasittaa nopea työttömyyden kasvu kesällä 2022, minkä jälkeen seudun työttömyyskehitys on ollut tasaisempaa. Kunnittain työttömyysaste on pienentynyt vuodentakaiseen verrattuna etenkin Vakka-Suomen kunnissa. Nopeinta työttömyysasteen kasvu oli Sauvossa, jonka työttömyystilanne on kuitenkin yhä selvästi keskitasoa parempi.

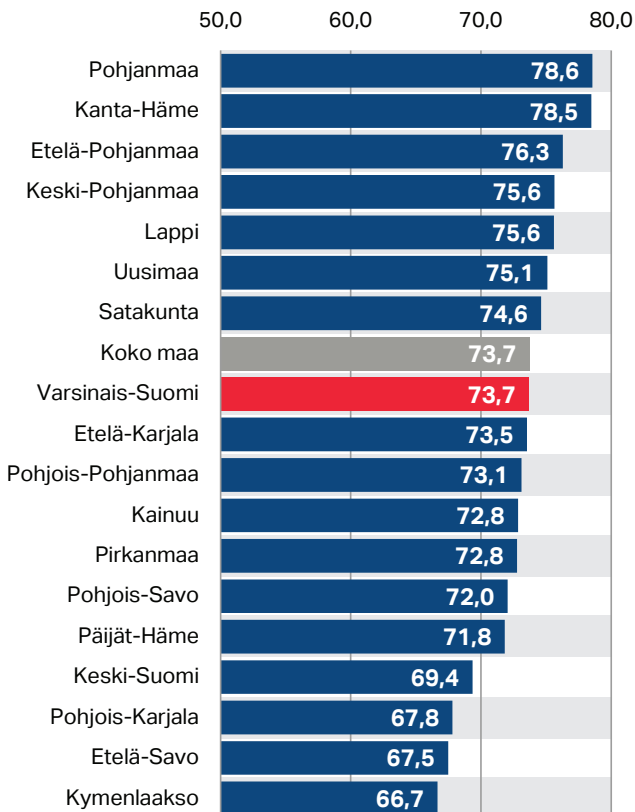
Työllisyysasteen kehitys (% , 15–64-vuotiaat, trendikehitys paksulla viivalla)

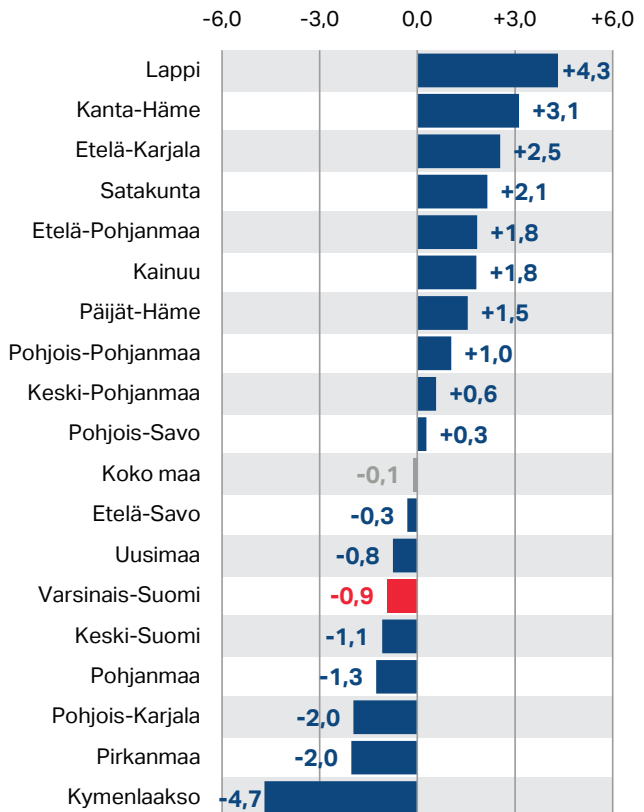
Kuva 14 Varsinais-Suomen ja koko maan työllisyysasteen trendikehitys.

Tietolähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus. Paksu viiva kuvaa työllisyysasteen kausitasoitettua ja ohut viiva alkuperäistä aikasarjaa.

Työllisyysasteen trendiluku (Q3/2023, %)

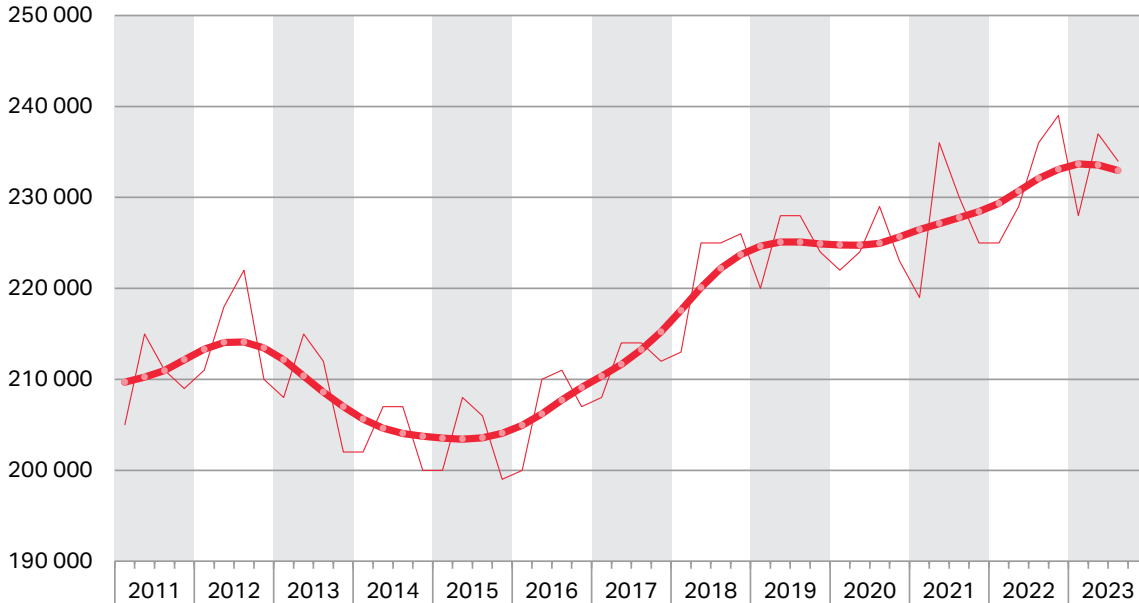
Työllisyysasteen trendin vuosimuutos (Q3/2022 – Q3/2023, %-yks.)

Kuva 15 Työllisyysaste vuoden 2023 kolmannella neljänneksellä ja työllisyysasteen muutos verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.

Tietolähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

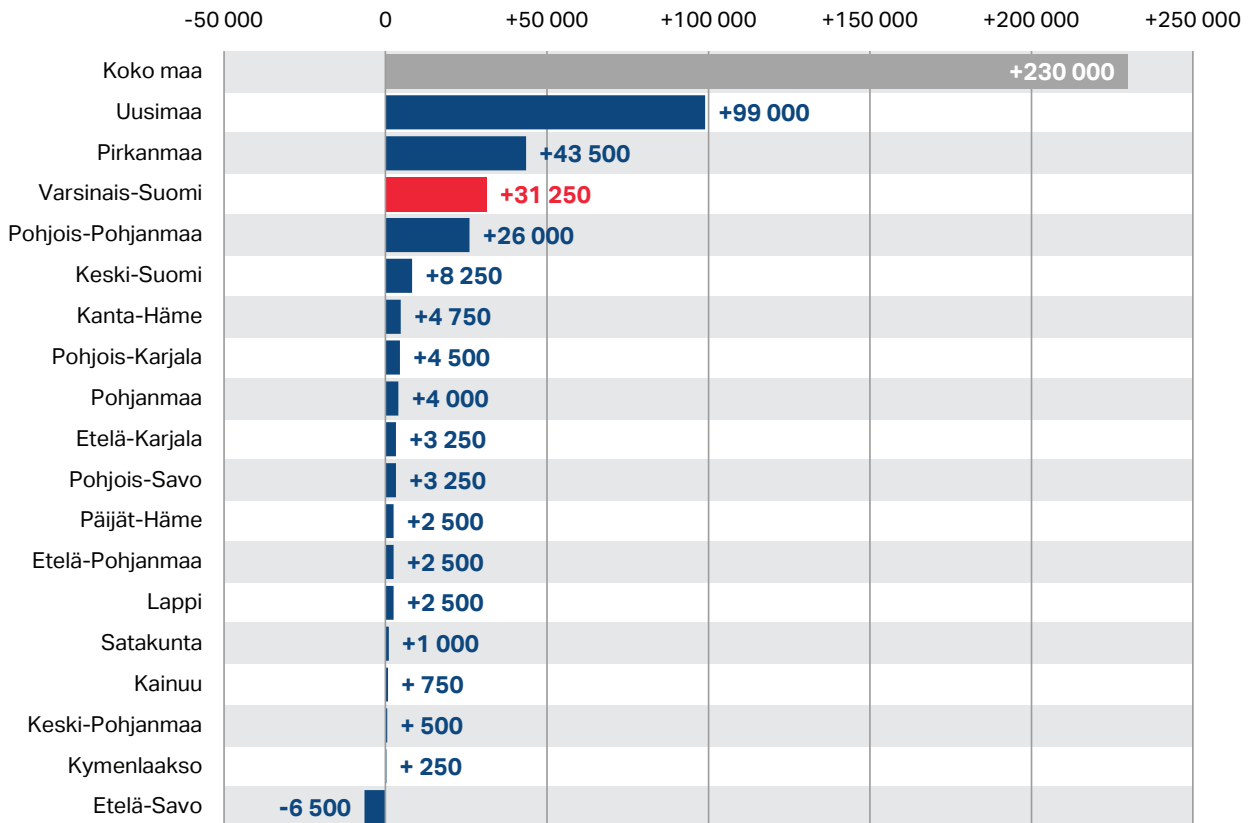
Työllisten määrän kehitys Varsinais-Suomessa (henkilöä, trendikehitys paksulla viivalla)

Kuva 16 Työllisten määrän kehitystrendi Varsinais-Suomessa.

Tietolähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus. Paksu viiva kuvaa työllisyysasteen kausitasoitettua ja ohut viiva alkuperäistä aikasarjaa.

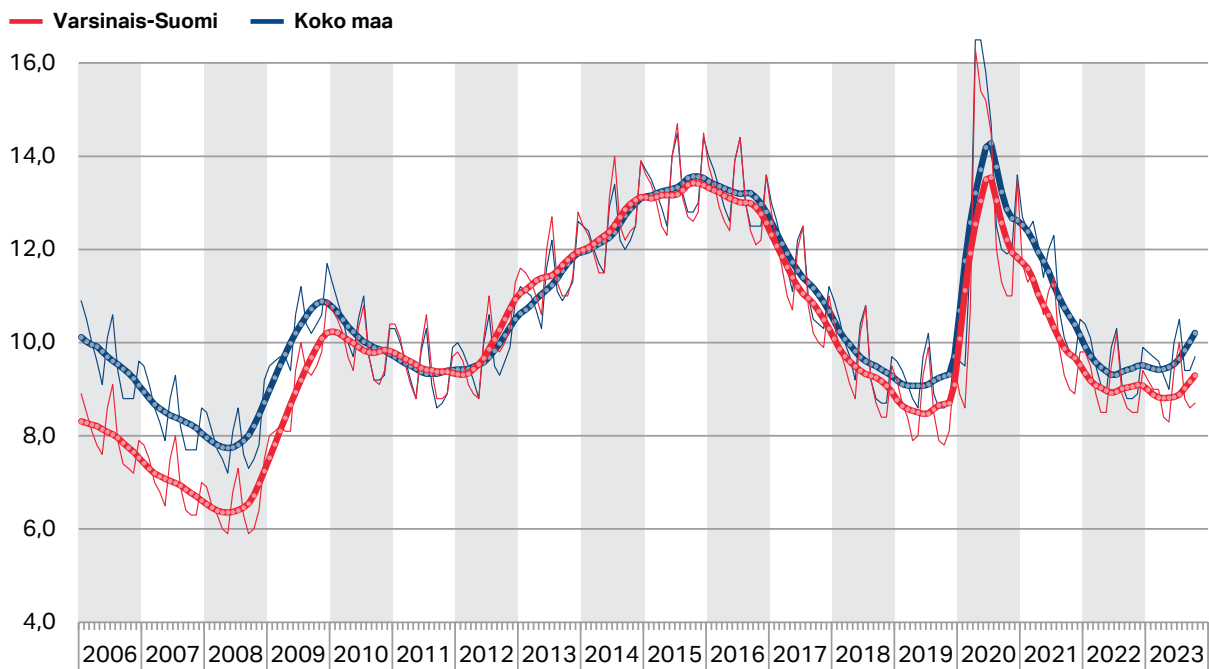
Työllisten määrän muutos vuoden 2015 tasoon verrattuna (Q3/2023 vuosikeskiarvo, henkilöä)

Kuva 17 Työllisten määrän muutos vuoden 2023 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 keskitasoon verrattuna.

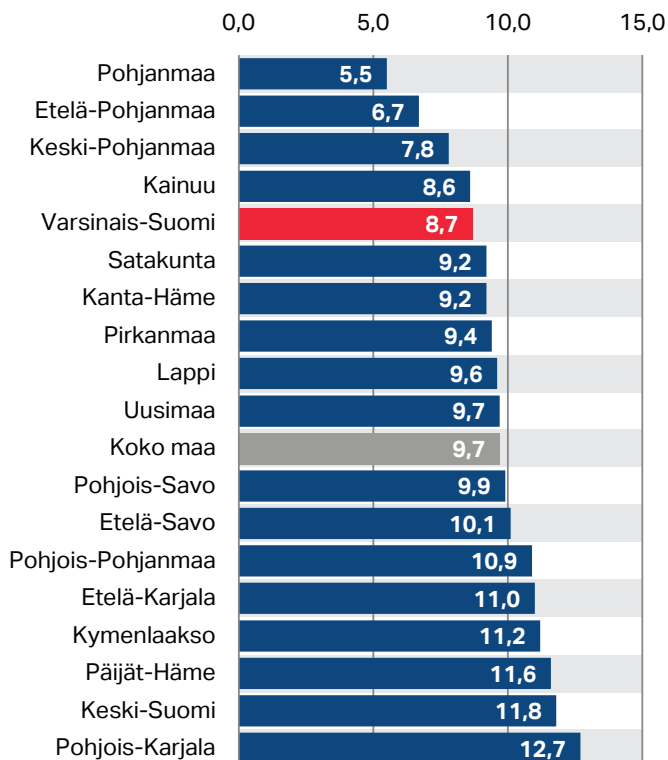
Tietolähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

Työttömyysasteen kehitys (% , trendikehitys paksulla viivalla)

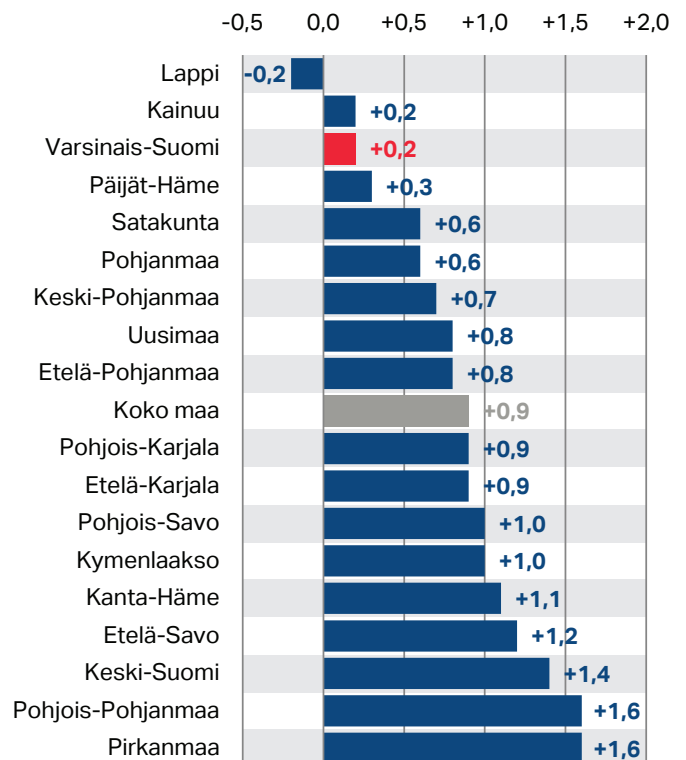

Kuva 18 Varsinais-Suomen ja koko maan työttömyysasteen kehitys.
Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto.

Työttömyysaste lokakuussa 2023 (%)

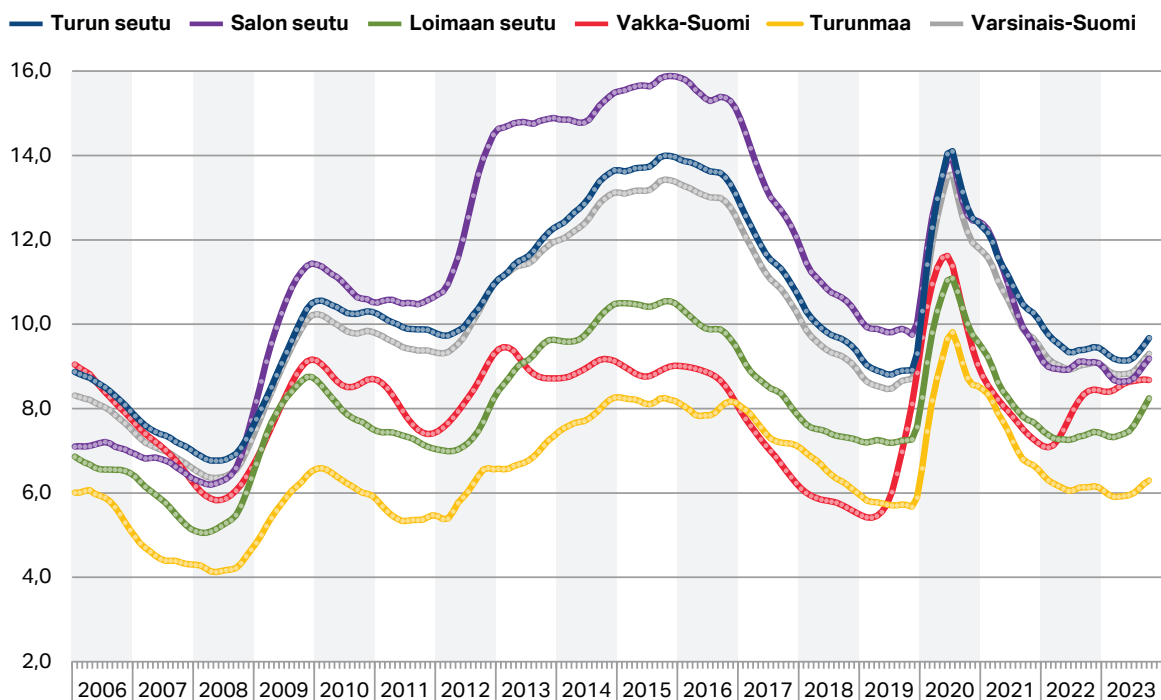

Työttömyysasteen vuosimuutos (10/2022 – 10/2023, %-yks.)

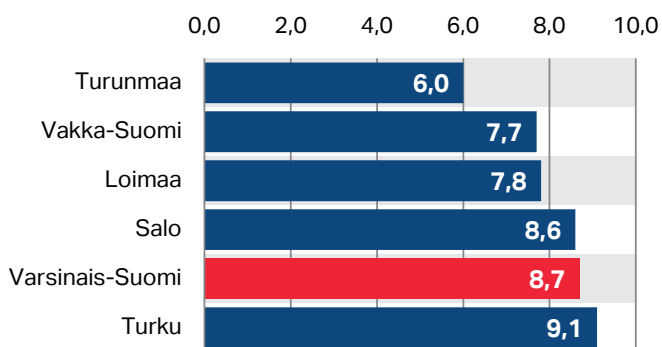
Kuva 19 Työttömyysaste maakunnittain lokakuussa 2023 ja työttömyysasteen muutos verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.
Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto.

Työttömyysasteen trendin kehitys (%)

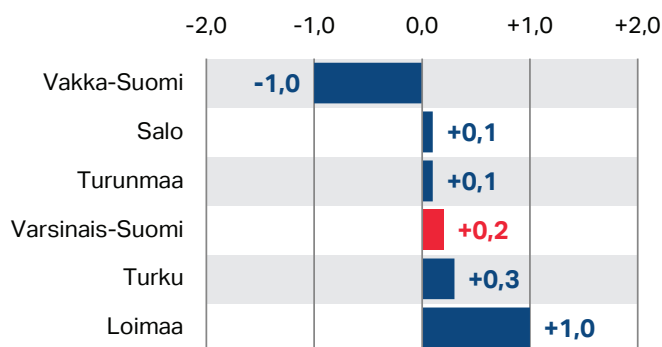

Kuva 20 Varsinais-Suomen seutukuntien työttömyysasteen trendikehitys.
Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto.

Työttömyysaste lokakuussa 2023 (%)

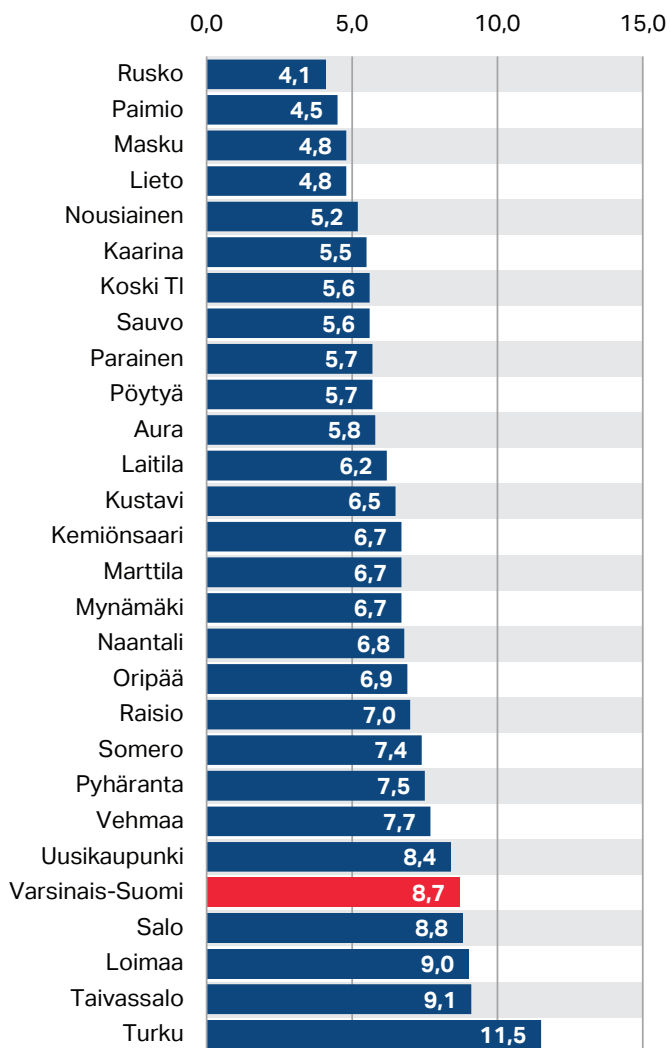

Työttömyysasteen vuosimuutos (10/2022 – 10/2023, %-yks.)

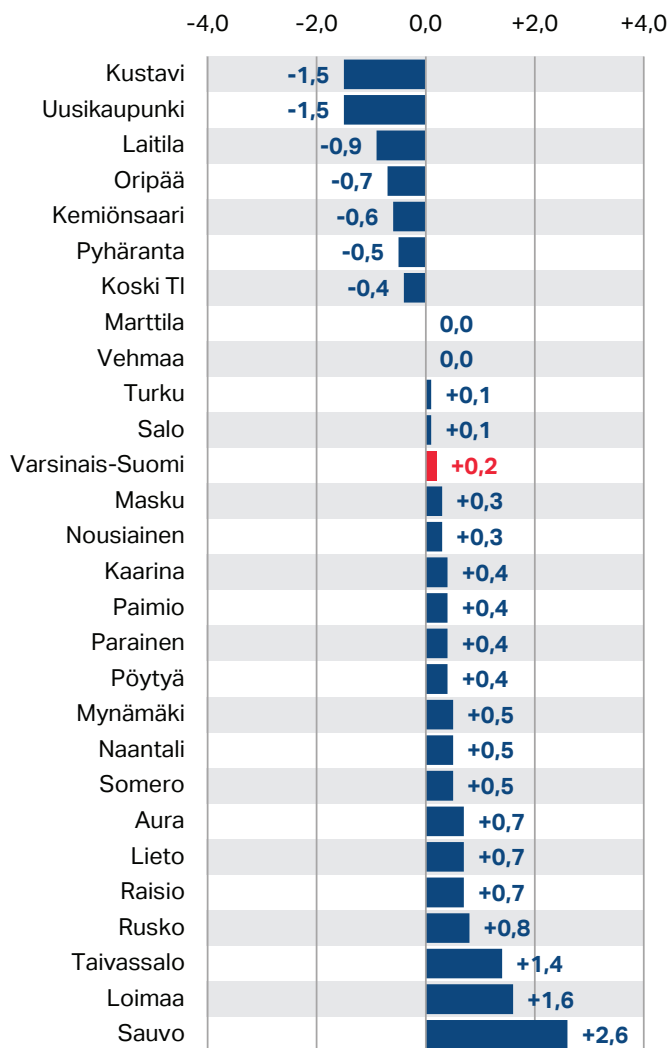

Kuva 21 Työttömyysaste seutukunnittin lokakuussa 2023 ja työttömyysasteen muutos verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.
Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto.

Työttömyysaste lokakuussa 2023 (%)

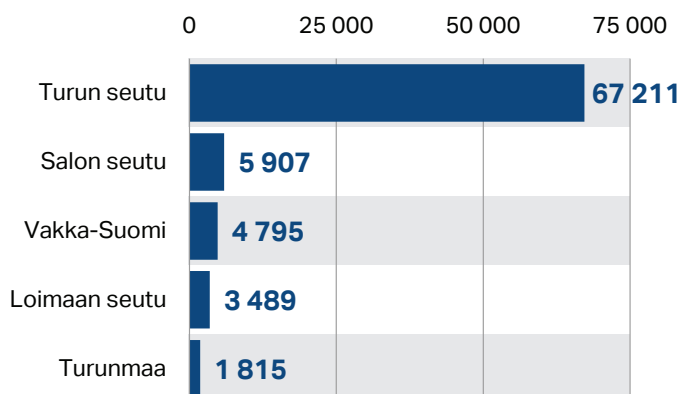

Työttömyysasteen vuosimuutos (10/2022 – 10/2023, %-yks.)

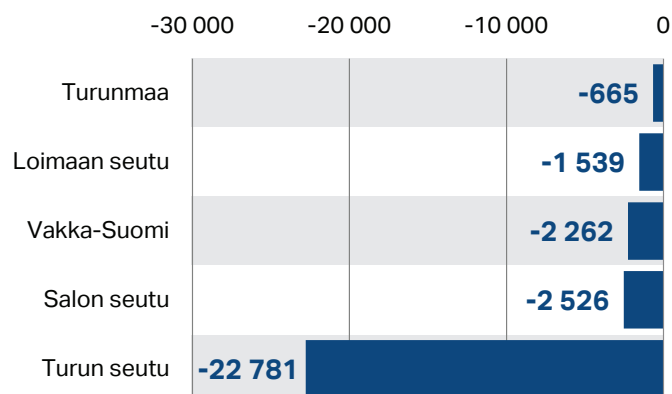

Kuva 22 Työttömyysaste kunnittain lokakuussa 2023 ja työttömyysasteen muutos verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.
Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto.

Uudet avoimet työpaikat lokakuussa 2023 (lkm, vuosisumma)

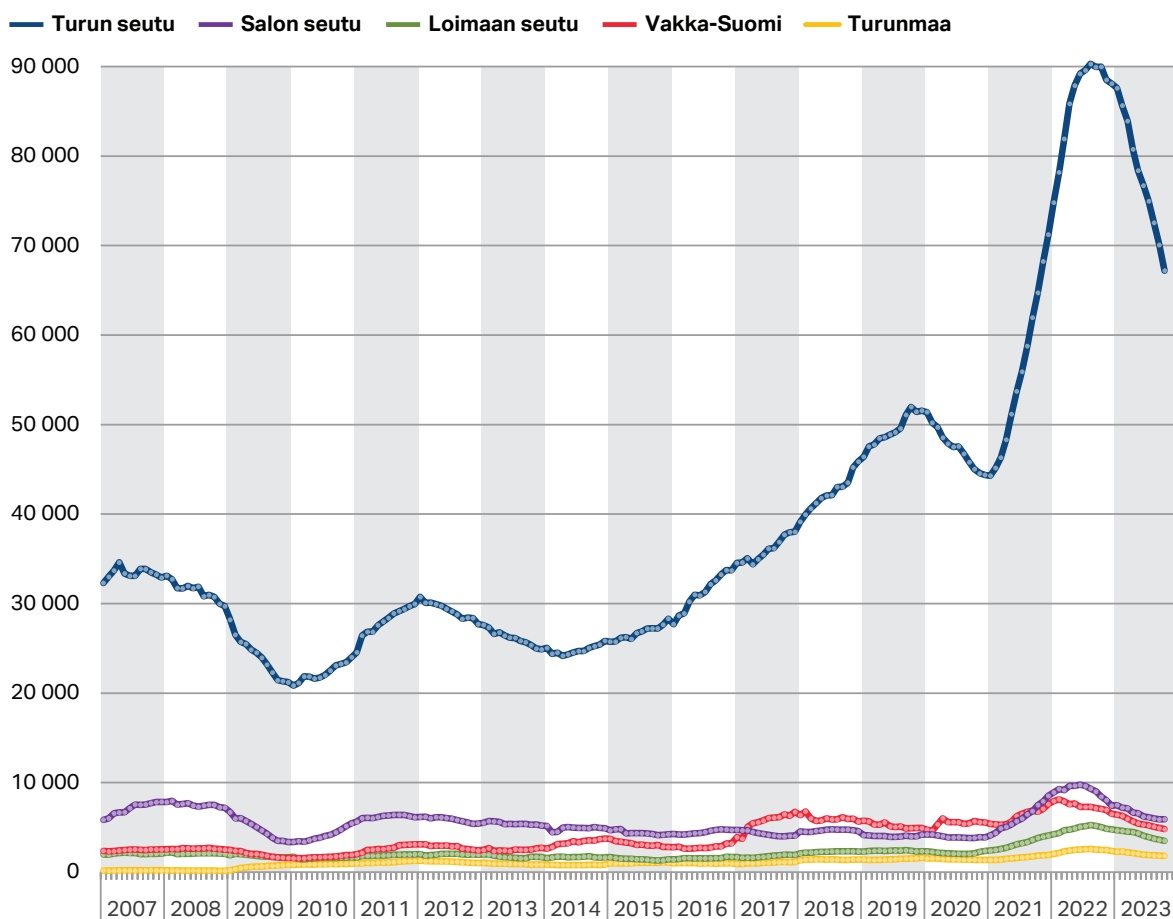
Uusien avoimien työpaikkojen vuosisumman muutos (10/2022 – 10/2023, %-yks.)

Kuva 23 Uusien avoimien työpaikkojen vuosisumma lokakuussa 2023 ja vuosisumman muutos verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.

Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto. Vuosisumma kuvaa uusien avoimien työpaikkojen yhteenlaskettua määrää edellisen 12 kk aikana, ja se kertoo tarkasteltavan ilmiön kehityksestä vuosisitasolla.

Uusien avoimien työpaikkojen määrän kehitys (lkm, vuosisumma)

Kuva 24 Uusien avoimien työpaikkojen määrän kehitys Varsinais-Suomessa vuosisitasolla.

Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto. Vuosisumma kuvaa uusien avoimien työpaikkojen yhteenlaskettua määrää edellisen 12 kk aikana, ja se kertoo tarkasteltavan ilmiön kehityksestä vuosisitasolla.

